

PATVIRTINTA
Mažeikių rajono savivaldybės viešosios
bibliotekos direktoriaus
2019 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. T1-38

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

(Savivaldybės administracijos, seniūnijos, biudžetinės įstaigos pavadinimas)

2018-ųjų METŲ VEIKLOS PLANO VYKDYMO ATASKAITA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Mažeikių rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra savivaldybės biudžetinė įstaiga. Biblioteka suteikia galimybę nemokamai naudotis knygomis, periodiniais, informaciniais leidiniais, senais ir retais spaudiniais, kompaktiniais diskais, vaizdo ir garso dokumentais, tradiciniais ir kompiuteriniais katalogais, internetu, duomenų bazėmis. Bibliotekoje teikiamos ir mokamos paslaugos, kurių kainas patvirtino Mažeikių rajono savivaldybės taryba 2015 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. T1-284.

Biblioteka organizuoja literatūrinius, krašto istorijai skirtus renginius, veda ekskursijas. Rengia projektus fondams ir programoms. Dalyvaujama projekte „Atrask save“ (2014 - 2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programa) biblioteka priima jaunos savanorius ir nedirbančius bei nesimokančius jaunos žmones, kurie nori čia atlikti praktiką, gilindami IT įgūdžius, plėsdami informacijos, komunikacijos, archyvų tvarkymo žinias.

Biblioteka yra darbui, poilsiui ir savišvietai patraukli erdvė. Ji skirta verslumui, partnerystei skatinti, gerai praleisti laiką, atgauti jėgas, bendrauti, mokytis.

Mažeikių rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir filialuose 2018 m. buvo užregistruoti 8677 vartotojai (2017 m. - 8354), 135213 lankytojai (2017 m. - 123784). Jiems išduota 199753 fiz. vnt. dokumentų (2017 m. - 199753). Džiaugiamės, kad pavyko pasiekti ne tik planuotus rodiklius, bet ir didesnius rodiklius negu praėjusiais metais.

2018-aisiais – Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio metais – Viešoji biblioteka organizavo skaitymo skatinimo akciją „Šimtas knygų – Lietuvos šimtmečiui“. Akcijos tikslas – pakviesti skaitytojus įprasminti Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečių skaitant lietuviškai geriausias pasaulinės literatūros ir lietuvių autorių knygas. Visus metus, nuo sausio 2-osios iki gruodžio 10 d., Mažeikių rajone vykusioje akcijoje „Šimtas knygų – Lietuvos šimtmečiui“ dalyvavo 464 skaitytojai, kurie perskaitė 20140 knygų.

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui buvo skirtas ir susitikimų su žymiais kraštiečiais ciklas „Mūsų krašto šviesuoliai“, kurį nuo 2017 m. remia Mažeikių rajono savivaldybė, bei parodų ciklas „Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis: įvykiai, žmonės, knygos“.

Įvairios parodos ir renginiai buvo skirti ir 2018-aisiais paskelbtiems Vydūno, Sąjūdžio, Tėvo Stanislovo metams paminėti, kitoms tautinėms šventėms, rašytojų jubiliejams, Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei.

Pirmą kartą Mažeikių rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje organizuota knygų mugė „Kalėdų džiaugsmas – su knyga“ bei kūrybinių darbų konkursas „Pasakų personažų susitikimas kalėdiniame bibliotekos kiemelyje“.

2018 metais Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyrius vykdė projektą „Auginame skaitytoją 3+“, kurį dalinai (2820,00 Eur) finansavo Lietuvos kultūros taryba. Jo metu organizuota 16 garsinių skaitymų, 8 teatralizuoti knygų pristatymai. Iš viso apsilankyta 16-oje lopšelių-darželių grupių. Vyko susitikimai ir knygų pristatymai su rašytojais: Lina Žutaute, Evelina Daciūte, Selemonu Paltanavičiumi, Tomu Dirgėla, Igne Zarambaite Benu Bėrantu ir dailininke Vilija Kvieskaite.

2018 m. buvo įgyvendinta nemažai projektų. Viešoji biblioteka ir filialai įgyvendino 10 projektų, kuriems vykdyti skirta 10235,00 Eur lėšų. Bibliotekininkės teikė paraiškas Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Skaitymo ir kultūrinio raštingumo asociacijos akcijos „Metų knygos rinkimai 2017“ nominuotoms knygoms įsigyti. Knygų komplektai paskirti 5 filialams.

Buvo rūpinamasi neįgaliųjų ir senyvo amžiaus skaitytojų skaitymu. Akluosius ir silpnaregius skaitytojus aptarnavome aklujų žmonių bibliotekinio aptarnavimo punkte skaitytojų aptarnavimo skyriuje. Negalintiems ateiti į biblioteką skaitytojams knygos buvo nešamos į namus, neįgalieji buvo kviečiami į bibliotekose organizuojamus renginius.

Ir toliau rūpinomės bibliotekų įvaizdžio formavimu. Populiarinome ir reklamavome bibliotekas vietos žiniasklaidoje, interneto svetainėse, socialiniame tinkle feisbuk, informuodami gyventojus apie bibliotekose vykstančius renginius, gautas naujas knygas, bibliotekų teikiamas paslaugas bei naujoves.

I. APIBENDRINIMAS, IŠVADOS, PRIEMONIŲ SIŪLYMAI DĖL VEIKLOS TOBULINIMO

Sėkmės

Lyginant su 2017 m., 2018 m. pagrindiniai rodikliai rajono bibliotekose išaugo.

- Nors rajono gyventojų skaičius sumažėjo 1502 gyventojais, tačiau rajono bibliotekose užregistruota 323 vartotojais daugiau. VB sutelkta 258 vartotojais, miesto filialuose – 5, kaimo filialuose – 60 vartotojų daugiau.
- Lankytojų skaičius rajono bibliotekose padidėjo 11429 lankytojais (9,23 proc.), VB apsilankė 229 lankytojais, miesto filialuose – 5270, kaimo filialuose – 5930 lankytojais daugiau.
- Rajono bibliotekose išduota 12667 fiz. vnt. dokumentų daugiau negu 2017 m. (6,34 proc.).
- 2018 m. vaikų literatūros skyriuje užregistruota 49 vartotojais vaikais daugiau. Užregistruota 68 apsilankymais daugiau, negu 2017 m., vaikų apsilankymų daugiau – 386. Išduota 95 fiz. vnt. dokumentų daugiau, vaikams – 307 fiz. vnt.
- 2018 m. rajono bibliotekose gauta 1582 fiz. vnt. dokumentų daugiau, negu 2017 m. Viešojoje bibliotekoje gauta 49 fiz. vnt. daugiau, miesto filialuose 305 fiz. vnt. daugiau, kaimo filialuose 1228 fiz. vnt. daugiau, nei 2017 m.
- Lėšos, tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti, padidėjo 0,04 Eur nuo 0,95 Eur iki 0,99 Eur. Iš Kultūros ministerijos skirtų lėšų vienam gyventojui padidėjo 0,07 Eur, nuo 0,75 Eur iki 0,82 Eur.
- 2018 m. Viešoji biblioteka ir filialai įgyvendino 10 projektų, kuriems vykdyti skirta 10235,00 Eur lėšų. Bibliotekininkės teikė paraiškas Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Skaitymo ir kultūrinio raštingumo asociacijos akcijos „Metų knygos rinkimai 2017“ nominuotoms knygoms įsigyti. Knygų komplektai paskirti 5 filialams.
- Mažeikių rajono savivaldybės viešoji biblioteka, siekdama prasmingai paminėti Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį, 2018 m. organizavo skaitymo skatinimo akciją „Šimtas knygų – Lietuvos šimtmečiui“. Joje dalyvavo 464 skaitytojai, kurie perskaitė 20140 knygų. 100 ir daugiau knygų perskaitė 96 skaitytojai, tarp jų – 22 vaikai. Ši akcija paskatino jos dalyvius dažniau lankytis bibliotekoje, perskaityti daugiau knygų, apie ją buvo rašoma žiniasklaidoje, tokiu būdu buvo populiarinama bibliotekos veikla, gerinamas jos įvaizdis. Akcijos nugalėtojai džiaugėsi gautomis dovanomis, ypač kelione į Vilnių, kurią dovanojo akcijos globėjai – Lietuvos Respublikos Seimo nariai Kęstutis Bartkevičius ir Valius Ažuolas.
- Mažeikių rajono savivaldybės ir rėmėjų finansuoto projekto „Šimtmečio Kalėdos bibliotekoje“ įgyvendinimas suteikė galimybę organizuoti kūrybinių darbų konkursą „Pasakų personažų susitikimas kalėdiniame bibliotekos kiemelyje“, kuris sulaukė didžiulio populiarumo. Originaliai

sukurtų personažų ekspoziciją šventiškai papuoštame bibliotekos kiemelyje aplankė daugybė mažeikiškių.

- Įgyvendinant Mažeikių rajono savivaldybės finansuotą susitikimų su žymiais kraštiečiais ciklą „Mūsų krašto šviesuoliai“, organizuoti keturi renginiai, kuriuose mažeikiškiams pristatyti Mažeikių krašte gimę rašytojai, poetai, kiti žinomi Lietuvoje kultūros žmonės.
- Buvo vykdomas skaitymo skatinimo projektas „Auginame skaitytoją 3+“, kurį iš dalies finansavo Lietuvos kultūros taryba (2820,00 Eur).
- Buvo bendradarbiaujama su mokyklomis, lopšeliais-darželiais, organizuojant bendrus renginius, susitikimus su įdomiais žmonėmis, rengiant parodas
- Nuo 2017 m. skaitytojams teikiama dokumentų rezervavimo paslauga tampa vis populiarsnė. 2018 m. vartotojai rezervavo 917 fiz. vnt. dokumentų. Kai kuriomis dienomis knygų laukė daugiau kaip 50 skaitytojų. Darbuotojos aktyviai mokė juos savarankiškai rezervuoti sau skaitytojų paimtas knygas. Vartotojams ši paslauga labai reikalinga, nes jie turi galimybę, palaukę eilėje, perskaityti pageidaujamą knygą, o darbuotojai gali matyti, kokių knygų šiuo metu labiausiai trūksta skaitytojams ir reikia užsakyti jų papildomai.
- Apklausus bibliotekos lankytojus ir surinkus kontaktus tų, kurie norėtų gauti el. paštu informaciją apie bibliotekoje vykstančius renginius ir gautas naujas knygas, plačiau viešinamos bibliotekos paslaugos, teikiama tiesioginė informacija apie naujas knygas, galimybę jas užsisakyti, rezervuoti palengvina vartotojams leidinių pasirinkimą.
- Informacijos ir kraštotyros skyriaus darbuotojos parengė ir vykdė projektą „Jaunime, kurdamas ateitį, brangink praeitį“, kurį finansavo Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje. Buvo suorganizuoti keturi renginiai, kurių metu apsilankė virš 300 lankytojų.
- Nupirkus skenavimo aparatą, paspartėjo kraštotyros darbų rengimas. Pagerėjo kraštotyros darbo kokybė. Informacijos ir kraštotyros skyriaus darbuotojos parengė ir įrišo 1 kraštotyros darbą: „Mažeikių rajono 2019 metų atmintinų datų kalendorius“ (elektroninė versija patalpinta Viešosios bibliotekos interneto svetainėje. Parašyta 11 straipsnių kraštotyros temomis, kurie paskelbti Viešosios bibliotekos interneto svetainėje.
- Mažeikių rajono savivaldybė iš aplinkos ir sveikatos programos skyrė 4000,00 Eur periodinių leidinių prenumeratai gamtos tema.
- Atliktas Naftininkų filialų knygų fondo patikrinimas.
- Įdiegta LIBIS posistemė Kapėnų filiale.
- Atliktas tyrimas – viešosios bibliotekos filialų, vaikų iki 18 metų, skaitymo poreikiai.
- Išradingai su jaunųjų bibliotekininkų būreliais jau daugelį metų dirba Renavo, Balėnų, Plinkšių, Užlieknės, Sedos, Židikų filialų darbuotojos. Sedos filiale bibliotekininkėms organizuoti renginius padeda bibliotekoje įsikūręs literatų klubas, Balėnų ir Renavo filialuose – Moterų klubai, Viešojoje bibliotekoje – Menų mėgėjų sambūris, Jaunimo erdvė. Lankytojus pritraukti į biblioteką padeda Sedos filiale įkurtas Mažeikių verslo ir turizmo centro Sedos filialas, Viekšnių filialo patalpose esanti Viekšnių pirmosios vaistinės muziejaus profesorių Mykolo, Vaclovo, Viktoro Biržiškų memorialinė ekspozicija. Naftininkų filialas savo bibliotekos feisbuko paskyroje yra įkūręs Skaitytojų klubą, kuris padeda populiarinti literatūrą.

Trūkumai

- Nepavyko gauti finansavimo Lietuvos kultūros tarybai teiktam projektui, todėl nebuvo galimybės pasikviesti populiarių rašytojų ar organizuoti įdomesnių renginių.
- Trūksta aktyvesnio darbo su skolininkais.
- Nepakankamai tvarkomas ir saugomas knygų fondas, todėl dažnai fonduose nerandama skaitytojams reikalingų leidinių.

- Rengiant spaudinių parodas, per mažai dedama pastangų originaliau ir kūrybiškiau populiarinti knygas ir skaitymą.
- 2018 m. rajono spaudoje nebuvo parašyta nė vieno straipsnio informacinio darbo tema. Mažai sukurta bibliografinių knygų aprašų LIBIS sistemoje.
- 2018 metais sumažėjo atrankiniu būdu aptarnaujamų abonentų skaičius.
- Mažai skiriama dėmesio filialų veiklai gerinti.
- Mažai skatinama skaityti literatūros bibliotekinio darbo klausimais.
- Mažai parengiama tyrimų bibliotekinio darbo klausimais.

Problemos

- Pagrindinė problema – spaudinių trūkumas, dauguma šakinės literatūros yra praradusi aktualumą, nes vartotojams reikia naujų spaudinių, todėl neįmanoma patenkinti pagrindinių skaitytojų informacinių poreikių.
- Didelis vartotojų rezervuojamų dokumentų skaičius rodo, kad skaitytojams pačių populiariausių knygų tenka laukti eilėje kartais net keletą mėnesių, nes gaunama mažai egzempliorių.
- Bibliotekoje labai trūksta mokslinio pobūdžio periodinių leidinių.
- Moksleiviams nuolat trūksta kai kurių programinės literatūros knygų, nes turime nedaug vienetų, o pakartotinai ne visos knygos išleidžiamos.
- Nemažai kitiems vartotojams reikalingų knygų lieka pas skolininkus, kurie išvyksta iš Lietuvos, todėl juos surasti ir susigražinti paimtus leidinius nebeįmanoma.
- Sumažėjo prisijungimų prie duomenų bazių skaičius. Taip yra todėl, kad pačios aukštosios mokyklos ir kolegijos duoda savo studentams prisijungimo prie duomenų bazių slaptažodžius.
- Negalime pradėti skaitmeninio darbu, nes neturime tam darbui tinkamos įrangos.
- Kaimo filialuose dar yra daug senų nepaklausių dokumentų (daugiau kaip 10 metų).
- Dalies filialų patalpoms reikalingas remontas.

Priemonės, kurių reikėtų imtis gerinant darbą

- Ieškosime galimybių dalyvauti projektų konkursuose, siekiant modernizuoti biblioteką ir teikti naujas paslaugas, gauti paramą renginiams organizuoti, reikiamoms priemonėms ir leidiniams įsigyti.
- Stengsimės daug dėmesio skirti bibliotekų įvaizdžio formavimui. Rūpinsimės bibliotekos reklama, savo veiklą populiarindami spaudoje, interneto svetainėse, vietos televizijoje. Viešinsime bibliotekos teikiamas paslaugas, rengdami skrajutes, lankstinukus ir platindami juos bendrojo lavinimo mokyklose, įstaigose.
- Gerinant bibliotekų fondų kokybę, didesnę dėmesį skirsime fondų tvarkymui, valymui nuo neaktualios literatūros, rūpinsimės fondų apsauga. Analizuodami vartotojų poreikius, sieksime įsigyti vartotojų reikmes atitinkančius leidinius.
- Populiarinsime tarpbibliotekinio abonemento paslaugas.
- Aktyvinsime darbą su skolininkais. Bendradarbiaudami su mokyklų bendruomenėmis, įtrauksime į šį darbą savanoriaujančius bibliotekoje vyresniųjų klasių moksleivius.
- Mokysime vartotojus aktyviau naudotis bibliotekos teikiamomis elektroninėmis paslaugomis: knygų užsakymu, rezervavimu, gražinimo termino pratęsimu ir kt.
- Skatinsime bibliotekininkus kelti kvalifikaciją, studijuoti kitų bibliotekų patirtį, ieškoti naujovių ir kūrybiškai jas pritaikyti savo darbe.
- Tikimės 2019 m. atlikti remontą Židikų filiale, perdažyti Viekšnių filialo pastatą.

II. PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PLANO VYKDYMAS

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Veiklos pavadinimas	Priemonės atsakingi vykdytojai	Asignavimai 2018-tiesiems metams, Eur				Indėlio ir proceso vertinimo kriterijai			Nukrypimų nuo plano paaiškinimai, priežastys, dėl kurių planuotos reikšmės, nepasiektos
				Finansavimo šaltinis	Patvirtintas planas	Panaudotos lėšos (kasinės)	Įgyvendinimas, procentais	pavadinimas, mato vnt.	planuota reikšmė	faktinė reikšmė	
04 programa. Kultūros veiklos ir sporto plėtros programa											
04-01-02-02	Įstaigų išlaikymas ir darbuotojų samda	Viešosios bibliotekos veikla	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas	481300	481300	100	Užtikrinama veikla, etatų sk.	51,75	51,75		
		Vartotojų aptarnavimas bibliotekose ir namuose	Skaitytojų aptarnavimo, vaikų literatūros, informacijos ir kraštotyros skyrių, filialų darbuotojai				Filialų skaičius, vnt.	24	24		
							Vartotojų skaičius, vnt.	7940	8677		
							Lankytojų skaičius, vnt.	12740	135213		
							Vartotojams išduotų dokumentų skaičius, vnt.	188175	212420		
							Vartotojų skaičius, vnt.	234	234		
							Nuneštų dokumentų skaičius, vnt.	4085	6390		
							Abonentų skaičius, vnt.	30	33		
		Temų skaičius, vnt.	9				11				
Kraštotyros darbų rengimas	Informacijos ir kraštotyros skyriaus bibliografas, filialų darbuotojai				Parengtų kraštotyros darbų sk.	22	9	Kraštotyros darbai tęsiami 2019 m.			

		Atsakymai į informacines užklaudas	Skaitytojų aptarnavimo, vaikų literatūros, informacijos ir kraštotyros skyrių, filialų darbuotojai					Atsakytų informacinių užklausių skaičius, vnt.	2 270	2722	
		Bibliotekos propagavimas žiniasklaidoje	Viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojai					Parengtų straipsnių skaičius, vnt.	478	1010	
		Vartotojų mokymai fondų, paslaugų, įrangos, informacinių šaltinių panaudojimo, kompiuterinio raštingumo klausimais	Skaitytojų aptarnavimo, vaikų literatūros, informacijos ir kraštotyros skyrių, filialų darbuotojai					Vartotojų, apsilankiusių apmokymuose, skaičius, vnt.	1530	3637	
		Kompleksinių, žodinių renginių organizavimas, parodų rengimas	Skaitytojų aptarnavimo, vaikų literatūros, informacijos ir kraštotyros skyrių, filialų darbuotojai					Suorganizuotų kompleksinių, žodinių renginių skaičius, vnt.	291	396	
								Parodų skaičius, vnt.	309	398	
		Dokumentų komplektavimas ir tvarkymas	Fondų organizavimo skyriaus vedėjas		44448, KM lėšos 2000 Aplinkos apsaugos lėšos	46448	100	Užsakytų ir įsigytų naujų knygų skaičius, vnt.	8000	9227	
					5 000 2000 aplinkos apsaugos lėšos	7000	100	Užprenumeruotų periodinių leidinių pavadinimų skaičius, vnt.	50	80	
		Bibliotekų aprūpinimas IT priemonėmis, baldais, reprezentacinėmis, ūkinėmis, kanceliarinėmis priemonėmis	Direktorius, vyriausiasis buhalteris, ūkio skyriaus vedėjas, IT specialistas		10200	21400	210	Įsigytų darbo priemonių skaičius, vnt.	30	76	

		Įstaigos funkcionavimo užtikrinimas (šildymo paslaugos, elektros energija, vandentiekis ir kanalizacija, šiukšlių išvežimo išlaidos ir kt. paslaugos)	Direktorius, vyriausiasis buhalteris, ūkio skyriaus vedėjas	43800	41700	95	Užtikrinamas komunalinių paslaugų teikimas, išlaidos Eur	33900	33500	Nebuvo poreikio
							Suteiktos kt. paslaugos, išlaidos Eur	9900	8 200	Nebuvo poreikio
		Transporto priemonės išlaikymas	Direktorius, vairuotojas	5 000	4300	86	Transporto priemonės išlaikymo išlaidos, Eur	5000	4300	Nebuvo poreikio
		Ryšių paslaugų teikimo užtikrinimas	Direktorius, IT specialistas	12 000	12 300	103	Užtikrintas ryšių paslaugų teikimas, išlaidos Eur	12 000	12 300	Suteiktos ryšių paslaugos Kapėnų filialui
		Vykimas į komandiruotes	Direktorius	1 000	1 200	120	Išlaidos komandiruotėms, Eur	1000	1 200	Keitėsi komandiruočių apmokėjimo įkainiai

Direktorė

Alina Bernotienė

SUDERINTA

Mažeikių rajono savivaldybės administracijos
Kultūros ir sporto skyriaus vedėja

Angelė Rupkutė
2019-03-25

Parengė:

direktorė Alina Bernotienė
vyr. buhalterė, buhalterė apskaitininkė Jurgita Ašmena

2019-03-15